

ἀποτύχη διασώζεται τὸ γόητρον τῶν Θεοπνεύστων Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Μὴ κρημνίζωμεν καὶ τὰ ἐλάχιστα δυστυχῶς ἐναπομείναντα ἑδραϊώματα τῆς πίστεως παρὰ τῷ λαῷ διὰ πράξεων εὐλόγων ἴσως ἀλλ' ἀτάκτως ἴσως συντελουμένων.

Βεβαίως πάντα ταῦτα καὶ πλεῖστα ἄλλα θὰ τὰ ἔχουν ὑπ' ὄψει των ἀσφαλῶς ἢ δλομέλεια τῶν Ἱεραρχῶν, καὶ μάλιστα τῆς Π. Ἑλλάδος οἵτινες διακρίνονται ἐπὶ συντηρητικότητι ἀλλ' ἐν πάσει περιπτώσει ἀπλῶς σημειοῦμεν τ' ἀνωτέρω ἐφ' ὅσον ἄλλως τε τὰς τοιαύτας ἐρωτήσεις τὰς προέβαλον ὅμιν πλεῖστοι.

Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΡΓΟΙΣ ΑΥΤΟΥ

«Οἱ Οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ ποίησιν δὲ χειρῶν Αὐτοῦ, ἀναγγέλλει τὸ στερῶμα.» (Ψαλμῶν 18,1).

Ἰδοῦ, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται, διὰ ποίων μεγαλοπρεπῶν φράσεων, ἀπαραιμύλων ἐν τῇ παριστατικότητι των καὶ ἐκφρασιατικότητι ἐν τῇ λακωνικότητι των, ἀληθῶς ὑπερόχων, ὁ Προφητὰς Δαβὶδ ἐξύμνησε πρὸ τριῶν περὶ πη χιλιάδων ἐτῶν, τὸ ἐξάισιον ἀλλὰ καὶ ἀκατανόητον, τὸ ἄπειρον, ἀλλ' ἐν ταῦτῳ καὶ ἀνύσσοφον ἔργον τῆς Θείας Δημιουργίας. Ἀσφαλῶς, ὁ Θεὸς αὐτὸς μελωδὸς ἠθέλησε νὰ καταδείξῃ διὰ τοῦ μεγαλειώδους αὐτοῦ ὕμνου, ὅτι ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη Γραφή, πλὴν ἐκείνης τῆς ἐξ' Ἀποκαλύψεως, Γραφή ὅμως ἐξ Ἰσοῦ ἱερὰ καὶ προελεύσεως Θείας ὡς καὶ ἐκείνη, ἥτις λίαν ἐναργῶς μαρτυρεῖ περὶ τῆς δεσποζούσης Πανσόφου καὶ Ὑπερτάτης Διανοίας, δι' ἧς τὰ πάντα ἐγένοντο.

Καὶ ὁμολογουμένως· ἐὰν ἕκαστον σημεῖον τῆς ἀπεράντου καὶ παναρμονίου Φύσεως, τῆς περιβαλλούσης ἡμᾶς, ἐν ἧ ζῶμεν καὶ τεχνουργοῦμεν, ἐρευνῶμενον ἀποκαλύπτει τὴν ἐν αὐτῷ θεϊαν σφραγίδα καὶ ἐκβιαζόμενον ὑπὸ τῆς παρατηρήσεως ἀποδεικνύει τὴν ἐκ τῆς Πανσθενουργοῦ χειρὸς προέλευσίν του, ὅμως οἱ Οὐρανοὶ εἶναι ὁ εὐγλωττος μάρτυς, ὁ διαπρύσιος κήρυξ τῆς δόξης, τοῦ μεγαλείου, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰσχύος τοῦ Δημιουργοῦ Θεοῦ. Εἶναι οἱ Οὐρανοὶ, ἡ μαγευτικὴ ἐκείνη βίβλος, ἐν ἧ διὰ μυριάδων πυρίνων γραμμῶν, πετοικιμῶν διὰ σαλπείρων καὶ σμαράγδων, ἔχει χαραχθῆ τὸ μυστηριώδες καὶ ἐπιβλητικὸν Ὄνομα τοῦ Ὑπερτάτου Ποιητοῦ τῆς Τελειότητος καὶ τῆς

Ἀρμονίας, βίβλον τὴν ὁποῖαν μόνον ἐσκοτισμένοι τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν, κεκαυτηριασμένοι τὴν συνείδησιν, πεπορωμένοι τὴν καρδίαν, ἔξω τῶν διανοητικῶν σφαιρῶν εὐρισκόμενοι, ἐβελουτφλοῦντες, ἀδυνατοῦσι νὰ ἀναγνώσωσι. Ὡ! δι' αὐτοὺς οὐδὲν κέκτηται ἀξίαν μεζζονα τῆς ὕλης, τὴν ὁποῖαν διὰ φιλοδοξίαν ἢ ἐγωῖσμόν παρὰ διὰ πλάνην, ἀσεβοῦντες πρὸς πᾶσαν Ἱθικήν καὶ Λογικήν ἀξίαν καὶ ὑπόστασιν τοῦ ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον διὰ σοφιστικῶν καὶ ἀνακολούθων ἐπιχειρημάτων, μὴ ἐχόντων μηδεμίαν σχέσιν πρὸς τὰς ἐκ τῆς Ἐπιστήμης ἀληθείας, ζητοῦσι νὰ τάξωσιν ὅμιον τοῖς κτήνεσι, θέτουσιν ὡς αἰτίαν τοῦ παντός· εἶναι δι' αὐτοὺς θεότης των μεγάλη!..... ἠγάλησαν περισσότερο τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς!

Καὶ ὅμως οἱ Οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ καὶ ὄντως, δὲν ἀρκεῖ ἢ ἐν μόνον βλέμμα παρατηρητικὸν (καὶ διάθεσις ταυτοχρόνως εὐλικρινῆς) πρὸς τοὺς τὸν οὐράνιον θόλον πληροῦντας αἰωνίους ἀπειρους κόσμους, ἵνα ἀμέσως δοκιμάσωμεν τὴν βιβλιόθεον συγκίνησιν ἐκ τοῦ ἀποκαλυπτομένου ἐνώπιον ἡμῶν μεγαλείου· ἀρκεῖ νὰ στραφῶμεν πρὸς τοὺς αἰωνίους λαμπτήρας οἵτινες πληροῦσι τὸ ἀπερίμετρον διάστημα, ἐν ᾧ οὐδὲν καινόν, ἵνα αἰσθανθῶμεν τὸ ἔκπλαγον κάλλος καὶ τὴν οὐρανίαν ὠραιότητα, τὴν ἐν αὐτοῖς περικεκλεισμένην· ἀρκεῖ νὰ πληροφορηθῶμεν ὅτι οἱ οὐρανοὶ διαδέχονται τοὺς οὐρανοὺς, οἱ ἥλιοι τοὺς ἡλίους, ἀρχαῖα σύμπαντα ἄλλα νεάζοντα, ἀνευ ὁρίου, ἐπ' ἄπειρον, ἵνα κατόπιν βυθισθῶσιν ἀνὰ τὰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις καὶ τὰς ἀβύσσους τοῦ οὐρανοῦ ὠκεανοῦ, ἐνθα οὐδὲ αὐτὸ τὸ τελειότερον καὶ τὸ ἰσχυρότερον συγκρόνως τηλεσκοπίον τοῦ ἀστρονόμου δύναται νὰ φθάσῃ, ὅπως ἀποθαυμάσωμεν ἐκστατικοὶ τὸ ἀκατανόητον μυστήριον τῆς Δημιουργίας· ἀρκεῖ νὰ μάθωμεν ὅτι τὰ σμήνη αὐτὰ τῶν οὐρανίων κόσμων καὶ τῶν ἀστερῶν συμπλεγμάτων διαχωρίζουν ἀποστάσεις τεράστιαι, ἀνυπολόγιστοι, ὥστε καὶ αὐτὴ ἢ φαντασία τοῦ ἀνθρώπου, ἢ ὑψηπέτις καὶ αἰθερία νὰ σταματᾷ καὶ νὰ ἰλιγγιᾷ· ἀρκεῖ νὰ γνωρίζωμεν ὅτι οἱ μετὰ ταχύτητος ἀφαντάστου διατρέχοντες τὸ διάστημα κόσμοι εἶναι καὶ αὐτοὶ πηγὴ ζωῆς καὶ κινήσεως· ἀρκεῖ νὰ πεισθῶμεν ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ μυστηριώδη συστήματα καὶ τὰ παράδοξα συμπλέγματα, ἀστέρες καὶ ἥλιοι, κόσμοι πλάνητες καὶ κομήτες φλογόφοροι, βαδίζουν ἐπὶ τροχῶν, λίαν ἐπακριβῶς διαγεγραμμένων καὶ συμπεριφέρονται ὑπὸ τὸ κρά-

τος αιώνιων και αναλλοιώτων νόμων. οΐτινες έδωκαν ανάπτυξιν εις την αιθεροφυή Αστρονομίαν και την ακριβολόγον Μαθηματικήν, τας ιδανικωτέρας των Έπιστημών αρχοῦν όλα αυτά, νομιζομεν, ίνα αναγνωρίσωμεν την άπειρον και αιώνιαν ταξιδέτιδα διάνοιαν, να ανακαλύψωμεν τον μυστηριώδη νομοθέτην, να όμολογήσωμεν ότι Πνεῦμα Τέλειον έν τῇ Φύσει, Θεός έν τῇ Φύσει.

Άλήθεια ύψιστη! ήν τὰ έξοχώτερα πνεύματα άπινα παρουσίασεν ή ανθρώπιτης, από του Σωκράτους, του Πυθαγόρου, του Ξενοφάνους και του Άριστοτέλους μέχρι του περικλειούς Νεύτωνος, του ένδόξου Παστέρ, του μεγάλου Φλαμμαριών, του σοφου Καρτεσιού, έπίστευσαν και διεκήρυξαν: αυτός δε ό Νεύτων μία των συμπαθεστέρων φυσιογνωμιών αίτινες έλάμπρυναν τὸ Πάνθεον τῆς έπιστήμης, οσάκις έπρόφερε τὸ όνομα του Θεού, άπεκαλύπτετο.

Η θαυμασία τάξις και όργάνωσις του οικοδομήματος του Σύμπαντος οδηγεί τον άνθρωπον να όμολογήσῃ την ύπαρξιν μιᾶς παντοδυναμου, ζωαρχικῆς, ανάρχου Αιτίας, αναγκάζει τον άνθρωπον να παραδεχθῇ την ύπαρξιν μιᾶς Πανσόφου αλλά και άπειρου και αιωνίας Διανοίας, ένδὸς Ύψιστου Όντος, του Μεγάλου Θεού.

Δεν απομένει πλέον εις ήμᾶς ή να προσκλίνωμεν ένώπιον του τόσου μεγαλείου, προ του θρόνου δόξης του Θεού, και να ύμνήσωμεν και δοξάσωμεν έξ όλης ψυχῆς και διανοίας, τον Ύπερτατον Πλαστοργόν τῆς Άρμονίας, τον Παντοκράτορα Θεόν και να ανακράξωμεν:

«Μέγας είσαι Κύριε και θαυμαστά τὰ έργα Σου και οὔδεις ύμνος θα έξαρκέσῃ προς δόξαν των θαυμασιών Σου: ως έμεγαλύνθη τὰ έργα Σου, πάντα έν σοφία και συνέσει έποίησας!»

ΚΩΝΣΤ. Γ. ΓΚΟΛΑΣ
(Χημικός)

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΜΑΣ

Οί κ. κ. ευεργέται, δωρηταί και συνδρομηταί μας πρέπει να έχουν υπ' όψει των, ότι ενισχύοντες το περιοδικόν μας όχι μόνον συντελοῦν εις την διατήρησιν ένδὸς θρησκευτικού φύλλου έν τῇ πόλει μας τὸ όποιον υπό τὰς σημερινὰς περιστάσεις ειναι έξαιρετικῶς άπαραίτητον και τιμητικόν διά την πόλιν μας αλλά και συντελοῦν εις την διατήρησιν του Κέντρου τῆς Ένώσεως και έπομένως τονώνουν και τὸ ηθικόν έκατόν νέων οΐτινες αγωνίζονται ίνα περισώσουν ότι ηθικόν έχουν και εις άλλους ν' αποδοῦν ώφέλιμοι.

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ + ΓΕΡΜΑΝΟΥ

Έπειδή άφ' ένδὸς τὸ άρτι εκδοθέν υπό την επιγραφήν «Νεοελληνική Πολιτική Ιστορία» κομμουνιστικόν άθεϊστικόν και λίαν κακήθες βιβλίον του Κορδάτου καθάπτεται του σεπτου ιεράρχου, άφ' έτέρου δε έπειδή ή πόλις μας σχεδόν άγνωσί έν λεπτομερεία την έξοχον τούτου δράσιν άν και καθ' εκάστην άτενίζομεν τον ανδριάντα του έν Ύψηλοῖς Άλωνίοις έκρίναμεν σκόπιμον ίνα κατωτέρω σκιαγραφήσωμεν την έξοχον ταύτην κληρικῆν και έθνικῆν φυσιογνωμίαν προς χάριν των κ. κ. αναγνωστών μας. Νομίζομεν ότι είναι αῖσχος να μη γνωρίζωμεν την ιστορίαν του μεγάλου τούτου κληρικού οστις άποτελεί έξαιρετικόν σέμνωμα διά την πόλιν μας. Διά τῆς συντόμου ταύτης σκιαγραφίας θα λάβωμεν λίαν σπουδαία διδάγματα από την προγονικῆν μας Ιστορίαν και θα ίδωμεν και διά μιάν έτι φοράν όποιοι ιεράρχαι σελαγίζουσιν ως φωτεινά μετέωρα και κοσμοῦν τὸ Έλληνικόν Πάνθεον και κατ' αὐτήν έτι την άπαισίας μνήμης σκοτεινῆν νύκτα τῆς Τουρκοκρατίας, και πὸς άριστοτεχνικώτατα κατώρθωναν να συνδιάξουσιν τὰ προς την θρησκείαν και την Πατρίδα καθήκοντα χωρίς την παράμικράν άβαραν από τῆς υγιούς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Ο Άρχιεπίσκοπος Παλαιών Πατρών + Γερμανός είναι ό Ιερόαρχος εκείνος οστις έν τῇ λαϊκῇ φαντασίᾳ έδωκεν εις τον άγωνα του 1821 όλην την ισρότητα ἧς ήτο ανάγκη ίνα τὸ Έθνος έμπνευσθῇ εις την έγκαρτέρησιν και αυτοθυσίαν. Ο Γερμανός είχε πολλά χάρισματα. Άπέκτησε μεγάλην παιδείαν. Ητο σεμνός τὸ ήθος, γλυκὸς τὸς τρόπος, εύπροσήγορος και λίαν έγκρατής. Μειλίχιος και συμβιβαστικός ὢν έχρησίμευεν ως άριστος σύμβουλος και οδηγός των Έλλήνων, προ πάντων κατὰ τὰς φροβερὰς των έμφυλίων σπαραγμῶν περιόδους αίτινες κατελυμαίνοντο δυστυχῶς άνέκαθεν την φυλήν μας, και κατ' αὐτὰς έτι τὰς χρησιμωτέρας στιγμὰς τῆς ζωῆς του Έθνους. Είχε τὸ χάρισμα τῆς εύγλωττίας και όταν όμιλει έσαγήνευε τὰ πλήθη και τοὺς άρχοντας. Η εύγλωττία του ήτο τὸ ισχυρότερον τῆς έπιβολῆς όπλον. Ητο ανώτερος χρημάτων, άπλοῦς και λιτός την δίαιταν, και κατὰ την κοινῆν όμολογίαν λίαν ενάρετος. Συνετός και διαυγῆς τον νοῦν, με λελογισμένην φιλοπατριάν, και αὐστηρός του καθήκοντος τηρητής. Έγένεκε τον σεβασμὸν και εις τοὺς Έλληνας και εις τοὺς Ευρωπαίους Φιλέλληνας. Ο Άγγλος Φιλνεῦ χαρακτηρίζει τον Ιερόαρχον μας ως τὸ έξοχώτερον μέλος των Εφόρων τῆς Έπαναστάσεως. Ο Άγγλος επίσης Γόρδων όμιλει με έξαι-